

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2006-466

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Hautamäki, Lotta			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Mahdollinen masennus : eettinen työ valistusteksteissä			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2006-09-11	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 88 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielma tarkastelee masentuneille suunnattuja valistustekstejä eli painettuina julkaistuja potilasoppaita sekä masennusta käsitteleviä Internet-sivustoja. Työn näkökulmana on Michel Foucault’n innoittamana genealoginen tutkimusote. Masennus ymmärretään tutkielmassa, Ian Hackingin ajatuksia mukaillen, inhimillistä käyttäytymistä, tuntemista ja toimintaa kuvaavaksi diagnostiseksi kategoriaksi, jonka syntymiseen ovat vaikuttaneet erilaiset ihmistieteelliset järkeilytyylit.</p> <p>Tutkielmassa lähestytään masennusta yhtäältä osana sellaista elämäntavallista tilannetta, jossa monenlaiset onnellisuuden puutteeseen viittaavat tuntemukset on alettu nähdä olemukseltaan hoidettavissa olevina mielenterveyden häiriöinä. Toisaalta masennus nähdään tutkielmassa hyvinvointiyhteiskunnan kansanterveysongelmana, joka aiheuttaa niin mittaamatonta inhimillistä kärsimystä kuin mitattavia kuluja kansantaloudelle. Masennus nykyisyydessä asetetaan omaa historiaansa vasten ja osoitetaan, miten masennus muotoutuu sitä jäsentävissä tietomuodoissa ja ymmärryksissä sekä hyvinvointiyhteiskunnan ennaltaehkäisevän kansanterveystyön kontekstissa.</p> <p>Tutkimusasetelma pohjautuu käytäntöjen ja ongelmanasettelujen tarkastelulle valistusteksteissä ja metodinen tutkimuskysymys rakentuu nelitahoiseksi: Lähtökohtana on kysymys valistustekstien tavasta esittää masennuksen olemus. Masennuksen olemuksesta päädytään kysymään miten valistustekstit antavat välineitä muodostaa suhde masennukseen, tunnistaa ja tarkkailla omia oireita. Tämä taas johdattaa tarkastelemaan valistustekstien itsestä huolehtimisen tietoja ja taitoja. Lopulta nämä kokoava kysymys koskettaa valistuksen päämäärää, masennuksen kokemusta ja onnellista tai hyvää elämää.</p> <p>Masennusvalistus näyttäytyy teksteissä kansanterveystyön ennaltaehkäisevinä pyrintöinä, jotka pikkuhiljaa lähentyvät yksittäisiä riskiryhmiä – etenkin naisia, lapsia, nuoria ja iäkkäitä – ja lopulta yksittäistä yksilöä. Terveysriski siirtyy yksilön riskiksi ja masennuksen ennaltaehkäisy liittyy ennen kaikkea yksilön terveyskäyttäytymiseen ja elämäntapaan. Masennuksesta tulee valistusteksteissä henkilökohtainen oman elämän hallinnan ongelma. Valistus tarjoaa monenlaisia masennuksen tunnistamisen ja tarkkailun taitoja, ne välittävät kykyjä tunnistaa masennus itsessään. Nämä tunnistamisen ja tarkkailun taidot luovat teksteissä maaperää myös oman elämän haltuunotolle. Valistusteksteissä muodostuu kokonainen eettisen työn ohjeisto, jolla itseään voi työstää onnelliseksi ja välttää masennuksen mahdollisuus.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords kansanterveys - mielenterveyshäiriöt masennus			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			